

واژه گرافیک از مصدر یونانی (نوشتن) می آید. ریشه آن در اصل به معنای (خراشیدن) و (حک کردن) است. از لحاظ رده بندی هنرها عنصر گرافیک را شاخه ای از هنرهای تجسمی به شمار می آورند. در گذشته هنر گرافیک به آن قسمت از طراحی و نقاشی سیاه و سفید گفته میشد که به وسیله فن چاپ دستی یا ماشینی تکثیر میشد.

هنر گرافیک و هنرهای تجسمی در کشور ما از یک سابقه تاریخی برخوردارند. می توان گفت از زمان نقوش اولیه روی سفال ها - حجاریها- گچ بریها- خطوط کوفی و ثلث و نستعلیق و سایر خطوط- نگارش و مصور کردن کتابها و مینیاتور و تذهیب و آرایش صفحات و نیز نقوش پارچه ها و قالی و حکاکی روی وسایل مختلف زندگی و امثال اینها تا زمان ظهور چاپ هنر گرافیک یا هنرهای تجسمی در کشور ما وجود داشته اند.

امروزه هنر گرافیک وسیله ای برای آگاه کردن مصرف کننده از کیفیت موضوع مصرف است. درصد کمی از موضوعات مصرفی شامل کالاهای تجارتي می شوند و قسم اعظم آن کیفیتی فرهنگی - آموزشی و روشن کننده دارند مانند شناساندن انواع فعالیتهای فکری انسان به وسیله تصویر. هنر گرافیک هنری گسترده است که دقیقا نمی توان حدود آن را مشخص و معین کرد. این هنر به آسانی هنرهای دیگر را به کمک می گیرد و به آنها شکل گرافیکی می دهد.

گرافیک در عصر ما علاوه بر کتاب آرایي و مصارف گذشته به عرصه تبلیغات تجاري - اعلانات دیواری (پوستر) و مطبوعاتی- نشانه ها و غیره راه یافته است. حتی از این حد هم تجاوز کرده و با ورود به عالم سینما و تلویزیون در عنوان بندی (تیراژ) فیلم ها و برنامه های تلویزیونی- نقاشی متحرک (انیمیشن) و تبلیغات تجارتي در این گونه رسانه ها کاربرد یافته است.

بدین قرار ملاحظه می کنیم که هنر گرافیک رفته رفته آنچنان تحول و تنوع پیدا کرده و می کند که هر آن نیازمند تعریف جدید و جدیدتری است. زیرا ابعاد و جنبه های تازه، جمعیت تعاریف قبلی را از بین می برند. اما با این همه ، ارکان اساسی هنر گرافیک یعنی نقش و خط و تکثیر، همچنان پابرجا هستند و با تکیه بر همین ارکان اساسی است که هنر گرافیک از سایر هنرها متمایز می گردد.

طراح و هنرمند گرافیک هنرمند جامع است که با نبض زندگی می کند و با ریتم زندگی ، کار می کند. کار او گفتگوی تصویری زمانه است. کار هنرمند گرافیک گاه به صورت کاریکاتور ، هشدار دهنده میشود و گاه با نقوش تزئینی هویت جامعه امروز را برای آینده به ثبت می رساند. گاه به صورت تصویر و ایلوستراسیون یا به شکل نشانه و سمبل و برچسب و علائم راهنمایی به جامعه ، آموزشی تصویری می دهد. گاه به صورت خط و صفحه آرایي ، عنای بیان تصویری را بالا می برد. گاه به صورت آگهی ، منادی موضوعات فکری انسان چون مذهب ، سیاست، علم، صنعت، فرهنگ، هنر و ورزش میشود. گاه به صورت تبلیغات تجاری در خدمت اقتصاد درآمده ، وسیله ای تعیین کننده میشود. گاه با نقش اسکناس و پول در پیچ و خم ارتباطات مادی قرار می گیرد. گاه با طرح تمبر حامل پیام و فرهنگ جامعه می گردد و گاه نیز به صورت کارت، سربرگ، پاکت، پلاک و تابلو معرف خصوصی افراد میشود. خلاصه هنرمند گرافیک، نویسنده ای است که با بیانی تصویری سرگذشت انسانها را می نویسد و برای تمام لحظات زندگی و برای تمام موضوعات زندگی قلم میزند.

یکی از شگردهای هنر گرافیک، برای ارائه ی این اهداف عملی، ترکیب دقیق و ماهرانه تصویر و نوشته است. پیام های کلامی و تصویری در نمونه های در حال تغییر تحت تأثیر متقابل و متکامل یکدیگرند.

اگرچه ترکیب طبیعی تصویر و نوشته نشان می دهد که طرح گرافیکی از دو سیستم ارتباطی کاملاً متفاوت با یکدیگر برخوردار است، اما نوشته یا کلام بعنوان جایگاه یا محل واژه ها و تصویر بعنوان یک اثر خطی صریح و چند رنگ و یا گاهی نیز تفسیر سه بعدی اشیاء و مفاهیم انتزاعی و مطرح میباشند. از این رو طرح گرافیکی نقش عمده خود را در تاریخ پدیده خط و نگارش نشان می دهد. این دو مقوله هماهنگ با نقش های مختلف خود و در مدت زمانی به درازای صدها و یا هزاران سال به شکل کنونی خود رشد و نمو کرده است، اما هر دو آنها از نیاز بشر برای انتقال مفاهیم مورد نظر خود به دیگران، برقراری ارتباط و همچنین از نیاز و تمایل بشر برای بقاء ارتباط خود در قالب تصویر یا کلام نشأت می گیرد. اگر به گذشته بنگریم خواهیم دید که اولین اثر گرافیکی که انسانها از خود به جای گذاشته اند ، در هر دو قالب تصویر و کلام بوده است.